

העולים. הם לקחו אותי לשטיבל שלהם (בית המדרש) ברחוב הקישון בתל אביב, וביקשו, שאדבר לפני ציבור המתפללים, ואבקש שיצטרפו אלינו לפעילות, או לחילופין, מי שאינו יכול להצטרף, יתרום סכום כסף עבור ההוצאות. ארגנתי פגישה בין שלושת האברכים ובין חברי ה"פעילים" בישיבת פוניבז', והחלטנו לצרף אותם ל"חבר הפעילים", ולהתחיל לפעול ביתר שאת בכוחות משותפים.

חברי בהנהלת ה"פעילים", שלמה נח קרול, שלום בער ליפשיץ, יצחק יעקובוביץ' ושאר חברי ההנהלה, התייעצו בכל העניינים עם גדולי התורה, ואלה עמדו בכל תוקף על כך, שחבר ה"פעילים", למרות שפעל לייסוד בתי ספר במסגרת זרם "אגודת ישראל" בלבד, חייב להישאר ארגון בלתי מפלגתי, ועלינו למצוא מקורות מימון משלנו. אגודת ישראל הרי הודיעה כבר, שאין באפשרותה להעמיד לרשותנו שום תקציב שהוא. למדתי מחברי ה"פעילים", והבנתי, שבכל העניינים החשובים עלי להתייעץ ולקבל את דעתם של גדולי תורה, כגון "החזון איש", הרב אליהו דסלר – המשגיח הרוחני של ישיבת פוניבז', הרב יעקב לנדא – רבה של בני ברק, הרב דיסקין מפרדס חנה ואחרים, ובמיוחד בכל הנוגע לענייני חינוך.

באחת השבתות, בשעות אחרי הצהרים, עלינו לגג של ישיבת פוניבז', אשר ממנו נשקף נוף מרהיב של כל האזור. הבחנתי, שבקרבת מקום, מאחורי הפרדסים ובית הקברות בגבול רמת גן, מתנהלת תנופת בניה גדולה, ונזכרתי, שלפני זמן מה קראתי באחד העיתונים על שיכון חדש למאות משפחות עולים, העומד להיבנות על ידי חברת "עמידר" בשכונת "רמת יצחק" ברמת גן, אך לא תיארתי לעצמי, שהבניה נמצאת כבר בשלב מתקדם שכזה. בו במקום החלטתי, שבשיכון הזה יקום בית הספר הראשון שלנו.

הקמת בי"ס ברמת עמידר – רמת יצחק

בית הספר ברמת עמידר היה הראשון בשרשרת ארוכה של בתי ספר שהקמנו. ברצוני לתאר במפורט את מהלך ייסודו של בית ספר זה, עם מעט האמצעים שעמדו לרשותנו, משום שגם במקומות אחרים נתקלנו בבעיות

דומות. עשרות פעילים מן הישיבות היו שותפים בהקמת בית ספר זה, וגם חניכות סמינר "בית יעקב" עזרו לנו בימי הרישום. הפעולה הוכתרה, ב"ה, בהצלחה גדולה, והעניקה לנו עידוד להמשיך כך ביישובים נוספים.

לעומת מספר יישובים אחרים, במקום זה לא הייתה אלימות, אבל היו מכשולים רבים אחרים עליהם היה עלינו להתגבר. למרות שחוק חינוך החובה איפשר להורים לבחור באופי החינוך של ילדיהם, הרי שאין ספק, שלולא המאבק שלנו לא היה מי שימלא את רצונם של ההורים, ולא היו מאפשרים הקמת בית ספר דתי. לצערנו, זה היה המצב ביישובים רבים, אשר אליהם לא הספקנו להגיע.

דרך עפר צרה בינות לפרדסים הובילה מבני ברק לכיוון השיכון ההולך ונבנה ברמת גן. הלכתי לראות את המקום ביחד עם אחד מבחורי ישיבת פוניבז' הקרובה. כשהגענו למקום התברר, שהיקף הבניה הינו גדול בהרבה מכפי ששיערתי. חברת עמידר הייתה במהלך בניית למעלה מאלף יחידות דיור לעולים החדשים. הם השתמשו בשיטת בנייה חדישה, החוסכת זמן רב. הם הכינו תבניות פח גדולות, בגודל הקירות, ויצקו לתוכם קומה שלימה עם פתחי דלתות וחלונות, ובאותה שיטה יצקו גם את הקומה השנייה. בכל בניין היו שמונה יחידות דיור. בשיטה זו הקימה החברה שיכון שלם בזמן קצר ביותר. דיברתי עם אחד המהנדסים, שמסר לי, שהבתים הראשונים יהיו מוכנים לדיירים כבר בעוד מספר שבועות. שם השיכון החדש יהיה "רמת עמידר", והוא יהווה חלק משכונת רמת יצחק ברמת גן.

היינו בתקופת החופש הגדול באמצע שנת 1950. לא ידענו בדיוק מה יהיה הרכב האוכלוסייה בשיכון זה, אבל תיארנו לעצמנו, שודאי יהיו ביניהם גם שומרי תורה ומצוות. שאיפתנו הייתה להיות נוכחים במקום מיד כשיגיעו התושבים הראשונים, עם מקום מוכן העומד לרשותנו על מנת לקלוט את התלמידים הראשונים, עוד לפני שהזרמים האחרים יתחילו לפעול. עלה בזכרוני מצב דומה אליו נקלעתי במחנה העולים פרדסיה, כאשר סגרו בפנינו את בנין בית הספר ולא אפשרו לנו להמשיך שם בשעורי התורה בשעות אחרי הצהריים. אז מצאתי עצה, ועברנו לבתי הכנסת במושב פרדסיה הקרוב. וכך, כבר בביקורי הראשון בשכונת רמת עמידר ההולכת ונבנית, החלטתי לגשת אל הרב אברמוביץ, רבה של רמת יצחק הקרובה, כדי לברר

אצלו אם ישנם בקרבת השיכון החדש בתי כנסת, בהם נוכל להשתמש באופן זמני עבור כיתות לימוד. הרב שמח מאד לשמוע על התכנית לפתוח בית ספר חרדי בשיכון החדש שנבנה בשכונתו. הוא מסר לי את הכתובת של בית כנסת ספרדי קטן בקרבת השכונה העתידיה, והבטיח לדבר עם הגבאים, שירשו לנו להשתמש באופן זמני במבנה.

חזרתי לישיבת פוניבז'. נפגשתי עם חברי מה"פעילים", וסיפרתי להם על הביקור בשיכון החדש. הוספתי, שיתכן שהדיירים הראשונים יכנסו כבר בעוד מספר שבועות, ועלינו לעשות הכנות לקלוט את הילדים הראשונים, כדי שלא יקדימו אותנו הזרמים האחרים. ביקשתי עזרה במציאת מורים ומורות מתנדבים, אשר יסכימו ללמד ללא תשלום, עד שבית הספר יקבל הכרה ממשלתית. לפי תקנות משרד החינוך, היה צורך בכלל הפחות מאה ועשרים תלמידים בגיל חינוך חובה, שנרשמו לאחד מזרמי החינוך המוכר. ביקשתי ששני בחורים מהישיבה ילכו פעם בשבוע לבדוק את התקדמות הבניה בשיכון, וכשיראו, שישנם כבר מספר בתים גמורים, יבקרו שם בכל יום, ויודיעו לנו מיד כשהדיירים הראשונים יכנסו לבתים.

לא עברו יותר מארבעה שבועות כשקיבלתי הודעה, שהדיירים הראשונים כבר מתחילים להיכנס אל הבתים. גבאי בית הכנסת הספרדי בקרבת השיכון, הסכימו שנתחיל ללמד במבנה שלהם. היה שם מקום לשתי כיתות, וערכנו הכנות לפתיחת בית הספר. העולים הראשונים שהגיעו לשיכון, היו מרומניה ומבולגריה. עברנו מבית לבית, והתברר, שעסקני ה"הסתדרות" כבר הקדימו אותנו, והתחילו לטפל בהם. הם הבטיחו לעולים תעסוקה והטבות שונות, וכמובן, ביקשו מכולם לשלוח את ילדיהם לבית הספר של ה"הסתדרות" ברמת יצחק השכנה, עד שבניין בית הספר ההולך ומוקם ברמת עמידר, יהיה מוכן. הם היו בטוחים שיקבלו את הבניין, ויפתחו בית ספר של ה"הסתדרות" במקום. לאכזבתנו, רק אחדים מן התושבים הראשונים חפצו בחינוך חרדי לילדיהם, וכך פתחנו את בית הספר שלנו עם חמישה תלמידים בלבד.

לא עבר זמן רב, והמצב השתנה מקצה לקצה. הגיעו עולים מצפון אפריקה ומתימן, כולם דתיים, ואלה מביניהם שלא נכנעו ללחץ של עסקני ה"הסתדרות", שמחו לקראתנו, וביקשו לתת לילדיהם חינוך חרדי. אחרי זמן

קצר היו לנו כבר למעלה משבעים תלמידים ותלמידות, ובכל יום התווספו תלמידים נוספים. המקום היה צר מלהכיל את כולם.

במרחק לא רב מצאנו מבנה להשכרה. עמדתי כל הזמן בקשר עם הרב אברמוביץ, אשר השאיל לנו עתה מספר ספסלים ושולחנות מבית הכנסת שלו, כדי לרהט את המבנה ששכרנו, וגם ערך עבורנו מגבית לכיסוי חלק משכר הדירה. למבנה זה העברנו את התלמידות. היו לנו כבר שני מורים ושתי מורות מתנדבות, תלמידות סמינר "בית יעקב", אותן שלח אלינו הרב אברהם וולף, אשר באותה עת עבד עדיין בסמינר בתל אביב.

מדי פעם היה עלי למלא את מקומו של אחד המורים או לתת שיעורים נפרדים לקבוצת תלמידים זו או אחרת. קשה מאד היה לקבוע רמת לימודים, שתתאים לכל תלמידי הכיתה. התלמידים באו מארצות שונות ומרקע שונה. היו כאלה, שלמדו במשך תקופה מסוימת בבתי ספר במחנות העולים, ואחרים, שהגיעו הישר מאירופה, ללא כל ידע בעברית או בלימודי הקודש. היו ביניהם גם כאלה, במיוחד בנים, שלמדו עוד בארצות הולדתם בתלמודי תורה, והכירו היטב את כל התפילות, וגם קראו ודיברו קצת עברית, ולעומתם כאלה, שהצטיינו בלימודים כלליים, אך בלימודי יהדות ועברית הייתה רמתם נמוכה מאד.

דאגנו לכך, שבכל יום יגיעו למקום מספר בחורי ישיבה מן ה"פעילים", יעברו מדירה לדירה בבניינים הגמורים, ויבדקו אם הגיעו תושבים חדשים עם ילדים. לעת עתה, כל המורים והמורות עבדו בהתנדבות. קיווינו, שאחרי שנצליח ברישום ומספר התלמידים יגדל, נקבל הכרה ממשלתית, תתקבלנה משכורות, ויעמידו לרשותנו מבנה, ריהוט ואת כל צרכי בית הספר. בינתיים צריכים היינו להחזיק מעמד. הבעיה הייתה, שלא ידענו מתי יתקיים הרישום, ואם נצליח לרשום את מספר התלמידים הדרוש לקבלת הכרה ממשלתית. סבלנו ממחסור חמור בספרים ובציוד בסיסי, והיינו זקוקים באופן דחוף לעזרה.

ניגשתי מספר פעמים למשרדי מרכז "אגודת ישראל" בשדרות רוטשילד בתל אביב, שם פניתי שוב לעזרתו של המפקח הראשי של הזרם, הרב ד"ר אברהם דייטש. היה לו רצון עז לעזור, אך הוא התנצל באומרו, שיש לו

תקציב רק לבתי ספר המוכרים על ידי משרד החינוך. למרות זאת הוא ישתדל לעזור לנו, כך אמר, עם אספקת מחברות ואולי קצת ספרים. פניתי, אם כן, לרב יהודה מאיר אברמוביץ מזכיר "אגודת ישראל", ולמספר חברי הנהלה נוספים שהיו במקום. הבהרתי להם, שבית הספר החדש שאנו הולכים לייסד, יבטיח חינוך חרדי למאות ילדים, שבלעדי הפעילות שלנו היו מקבלים חינוך חילוני, וכי אנו זקוקים באופן דחוף לתקציב לכיסוי ההוצאות ההכרחיות, עד שנקבל הכרה ממשלתית. המורים עובדים, אמנם, בהתנדבות, במסירות נפש, וגם הפעילים העוברים מבית לבית, אך אנו זקוקים לכסף להוצאות. התשובה הייתה "אנו מבינים אותך, אבל אין לנו כסף!" המשכתי בניסיוני לשכנע אותם שלפחות ישתתפו במשהו, אך ללא תוצאות.

בקרבת מקום, ברחוב אחד העם, היה המשרד של "צעירי אגודת ישראל". ניגשתי גם לשם, אולי יוכלו הם לעזור לנו. פגשתי את הרב שלמה לורין, ממנהיגי התנועה, אך על אף שהוא התעניין מאוד בפעילות שלנו, נבצר ממנו לעזור. לא היו בידם די אמצעים כספיים. עם זאת, הוא נתן לי שמות של כמה בעלי בתים בעלי יכולת בתל אביב, ויעץ לי לפנות אליהם, ולבקש את עזרתם.

גייסתי את האחים קאופמן למטרה זו. ביקרנו בערבים אצל אחדים מבעלי הבתים האמידים, והצלחנו לאסוף סכום לא גדול, שעזר לכיסוי ההוצאות הדחופות. הרב לורין סיפר לי, שהוא נוהג להתייעץ עם מרן החזון איש בכל העניינים החשובים, והציע, שאצטרף אליו בביקורו הבא. אמנם הזדמן לי להתפלל מספר פעמים במניין שהתקיים בביתו של החזון איש, כפי שכבר הזכרתי, אולם טרם זכיתי לשוחח איתו באופן אישי, ושמחתי להצעתו.

מרן החזון איש, הרב אברהם ישעיה קרליץ זצ"ל, שהיה מגדולי התורה של התקופה, היה ידוע בפשטות הליכותיו, הקרין חביבות כלפי מבקריו, והשרה הרגשה נעימה. חדרו היה מרוהט רק בארון ספרים מעץ רגיל ללא צבע, בשולחן קטן פשוט עם מספר כסאות ובמיטה. הרב לורין הציג אותי, והחזון איש הקשיב לי בתשומת לב. סיפרתי לו על מחנה פרדסיה, שהיו בו למעלה מעשרת אלפים עולים מתימן, ועל הזעזוע שחוויתי, כשגיליתי שבית הספר היחידי במקום הינו בית ספר חילוני עם מורים ומדריכים מתנועות השמאל.

עוד סיפרתי לו על מאות בני הנוער, שנלקחו למחנות הנוער ולקיבוצים החילוניים, במגמה ברורה לשנות את פני הדור הצעיר, ולהעבירם על דתם. סיפרתי על שיעורי התורה שקיימנו בשעות אחרי הצהריים, ועל ההפרעות מטעם מחלקת החינוך והנהלת המחנה, ועל כך שהצלחתי, ב"ה, להכניס עשרות נערים לישיבות. הוספתי וסיפרתי על התארגנות "חבר הפעילים", וגם על כך, שלמרות הכל, הפסדנו, לצערנו, אלפים, שהוכנסו לחינוך החילוני. כעת, אחרי ועדת חקירה, הוספתי, יצא חוק חדש, שיאפשר להורים לבחור במגמת החינוך הרצויה להם, ושאני מקווה, שדבר זה יביא, בעז"ה, לשינוי גדול לטובה, ויאפשר לנו פתיחת עשרות בית ספר חדשים של זרם "אגודת ישראל" ביישובים ובשיכונים החדשים. עכשיו אנו בעיצומו של הקמת תלמוד תורה ובית ספר "בית יעקב" בשיכון חדש ברמת גן בגבול בני ברק.

[אוצר החכמה]

[אה"ח 1234567]

[מנחם פריד]

[אה"ח 1234567]

[אה"ח 1234567]

מרן החזון איש זצ"ל

מֵרֵן הַחֲזוֹן אִישׁ חִיזָק וְעוֹדָד אוֹתִי, בִּאוֹמְרוֹ שִׁישׁ לְהִיאבֵק עַל כָּל נֶפֶשׁ יְהוּדִית בְּכָל מָקוֹם. הוּא יַעֲץ לִי לִבְקֹר אֶצֶל הַרְה"ג ר' שְׁבִתִּי יוֹגֵל, רֹאשׁ יִשִּׁיבַת סְלוֹנִים בְּרֵמָת גָּן, הַמְכִיר אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים רַבִּים בְּרֵמָת גָּן, וְיוֹכֵל לַעְזוֹר לָנוּ. בִּמְשָׁךְ הַשִּׁיחָה כּוֹלָה לֹא הִזְכַּרְתִּי אֶת מִצּוֹקְתָנוּ הַכִּסְפִּית, אֲבָל הַחֲזוֹן אִישׁ הַבֵּין זֹאת, וּלְפָנַי שֶׁנִּפְרַדְתִּי מֵעַמּוֹ, נִיגַשׁ לְאֲרוֹן הַסְּפָרִים, פֶּתַח מַעֲטָפָה חוֹמָה, שֶׁהֵייתָה מוֹנַחַת בֵּין הַסְּפָרִים, הוֹצִיא עֲשָׂרִים לִירוֹת וְנָתַן לִי. בְּאוֹתָהּ תִּקְוָה סָכּוּם זֶה הָיָה כַּחֲצִי מִשְׁכוּרַת חוֹדֶשִׁית שֶׁל מוֹרָה! הוּא בֵּרַךְ אוֹתִי שֶׁנִּצְלִיחַ, וְהַצִּיעַ, שֶׁנִּפְנָה לְבִתִּי כִּנְסַת, וְנִסְפָּר לְצִיבּוֹר עַל פְּעוּלוֹתֵינוּ, וְנִבְקֵשׁ מֵהֶם תְּרוּמוֹת.

"אַתֶּם יְכוּלִּים לֹאמַר לָהֶם, שְׂגָם אֲנִי תְּרַמְתִּי לָכֶם".

בְּצִיבּוֹר הַרְחֵב הָיָה הַחֲזוֹן אִישׁ יָדוּעַ כְּאַחַד מִגְדוּלֵי הַתּוֹרָה שֶׁל הַדּוֹר, אִישׁ מוֹפְלָא וְקָדוֹשׁ, וְסִיפּוּרִים רַבִּים נִפְּצוּ עַל מוֹפְתִים שֶׁהִתְרַחֲשׁוּ לְאֲנָשִׁים שׁוֹנִים, אֲשֶׁר פָּנּוּ לַעְזָרְתּוֹ. אֲזָכִיר רַק שְׁנֵי מִקְרִים, שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִפִּי בְּעִלֵּי הַנֶּסֶם עֲצָמָם:

הָרֵאשׁוֹן מִבִּינֵיהֶם הוּא אָדָם מִבּוֹגֵר בְּשֵׁם סְלֻמוֹב, תּוֹשֵׁב תֵּל אֲבִיב מִמוֹצֵא בּוֹכְרִי. הֵייתָה לוֹ נִכְדָּה בַת שְׁלוֹשׁ, שֶׁחֲזָרָה יוֹם אֶחָד מִגֵּן הַיִּלְדִּים, וְעֵלְתָה בְּמִדְרָגוֹת בֵּיתָה. לִפְתָּע הוֹפִיעַ מוֹלָה אִיזְשָׁהוּ אָדָם מִשׁוֹנָה. הִיא נִבְהֵלָה, וְהוֹכְתָה בַּהֶלֶם, וּמֵאֵז אִיבְדָּה אֶת כּוֹחַ הַדִּיבּוֹר. לָקְחוּ אוֹתָהּ לְרופָאִים וּלְפְסִיכּוֹלוֹגִים שׁוֹנִים, נִיסּוּ כָּל מִינֵי טִיפּוּלִים, עֲבָרוּ כִּבְר לְמַעֲלָה מִשְׁלוֹשָׁה חוֹדָשִׁים, אָךְ דָּבָר לֹא עֲזָר. הַיִּלְדָּה אֵינָה מְדַבֶּרֶת.

בְּיוֹם שִׁישִׁי אֶחָד בִּשְׁעוֹת אַחֵר הַצַּהֲרִים, נוֹדַע לְמֵר סְלֻמוֹב, סִבָּה שֶׁל הַיִּלְדָּה, שֶׁבְּבִנִי בֵּרַק יִשְׁנֵנו רַב בְּשֵׁם הַחֲזוֹן אִישׁ, שִׁידוּעַ כִּ"פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת", וְכִדְאִי לוֹ לַגִּשְׁתִּי אֵלָיו עִם הַנִּכְדָּה. הַסִּבָּא לֹא רָצָה לְהַפְסִיד זְמַן, לָקַח מִיד אֶת הַיִּלְדָּה, וְנִסַּע לְבִנִי בֵּרַק לְבֵיתוֹ שֶׁל הַחֲזוֹן אִישׁ. הַדִּלַּת נִפְתַּחָה, וְאָדָם צַעִיר שֶׁעֲמַד בְּכִנְיָסָהּ, שָׁאֵל אוֹתוֹ לְמִבּוֹקֶשׁוֹ. מֵר סְלֻמוֹב סִיפָּר שֶׁהוּא בֹא מֵתֵל אֲבִיב עִם נִכְדָּתוֹ, וּבְרִצּוֹנוֹ לְדַבֵּר עִם הַחֲזוֹן אִישׁ. הַצַּעִיר הַסִּבִּיר לוֹ בְּאִדִּיבוֹת, שֶׁהָרֵב וְדָאִי יִהְיֶה מוֹכֵן לְקַבֵּל אוֹתוֹ, אֲבָל כַּעַת זֶהוּ יוֹם שִׁישִׁי אַחֵר הַצַּהֲרִים, וְהָרֵב צָרִיךְ לְהִתְכַּוֵּן לְשַׁבָּת. הַצַּעִיר בִּיקֵּשׁ, שִׁיּוֹאִיל הָאוֹרַח לְשׁוּב בְּיוֹם רֵאשׁוֹן. מֵר סְלֻמוֹב, שֶׁהָיָה מֵר נֶפֶשׁ, וְהַדְּבָר הַיְחִיד שֶׁעֲנִיֵּן אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ רָגַע הָיָה, שֶׁנִּכְדָּתוֹ תִּתְּרַפָּא וְתִשׁוּב לְדַבֵּר, לֹא שֶׁתִּלְבּוּ לְמָה שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו, וְהַחֵל לְדְרוֹשׁ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, שִׁיתֵּנוּ לוֹ לְהִיכַנֵּס אֶל הַחֲזוֹן אִישׁ.

עוד הויכוח מתנהל, והנה הופיע על יד הכניסה אדם זקן נמוך קומה, ושאלו, במה הוא יוכל לעזור לו. מר סלמוב התרגז, והתחיל לצעוק:

"איני מעוניין לדבר איתך! אני רוצה לדבר רק עם החזון איש!"

הצעיר לחש באוזניו:

"הינך מדבר עם החזון איש!"

הסב הנסער ביקש סליחה, וסיפר את אשר קרה לילדה. החזון איש ברך את הילדה, ואמר לו:

"לך הביתה, הכל יהיה בסדר".

מר סלמוב עלה עם נכדתו אל האוטובוס בדרך חזרה לתל אביב. טרם הספיקו להתיישב על הספסל, והילדה התחילה לדבר, כאילו שום דבר לא קרה מעולם.

ומקרה מופלא נוסף, ששמעתי מאישה שבביתה התארחתי:

אחרי מלחמת העולם השנייה, הקימו בזיכרון מאיר בבני ברק אכסניה על שם שרה שנירר, אשר בה התאכסנו עשרות נערות יתומות גיצולות שואה. במשך מספר שנים התחתנו רובן, ולבסוף נשארו באכסניה שבע בנות, שהתקשו למצוא שידוכים.

יום אחד הן החליטו לגשת ביחד לחזון איש לבקש את ברכתו. הוא ביקש מהן, שירשמו את שמותיהן ושמות הוריהן, וימסרו לו את הרשימה. לא עבר זמן רב, וכל הבנות מצאו שידוכים, והתחתנו בזו אחר זו – בדיוק לפי סדר הרשימה, שמסרו לחזון איש!

"ואני אחת מהן!" אמרה לי האישה המארחת...

אם כן, נוכח העצה שקיבלתי מהחזון איש לפנות לבתי כנסת, פניתי לעשות זאת. ביקשתי מאחד הבחורים החשובים בפוניבז', יקותיאל ביטרספלד, שהיה חבר ב"פעילים" וידע לדרוש ברבים, שיכין דרשה אשר תרשים את הציבור, ויצטרף אלי. (כיום משמש הרב ביטרספלד כאחד מראשי הישיבה החשובים בבורו פארק). בית הכנסת הראשון אליו נכנסנו, היה בית הכנסת

המרכזי בבני ברק. רוב המתפללים בו היו אנשים מבוגרים, ביניהם תלמידי חכמים מן הדור הקודם. אנחנו היינו שני בחורים צעירים, ונדרש לנו אומץ רב, כדי להופיע לפניהם.

ביטרספלד פתח את דרשתו בפרק א' מספר ירמיהו, ואמר:

"כשביקש הקב"ה מירמיהו הנביא, שידבר אל העם, וימסור להם את דברי הנבואה, ענה ירמיהו:

'הִנֵּה לֹא יָדַעְתִּי דָבָר, כִּי נֶעַר אָנֹכִי'.

וה' אמר לו:

'אַל תֹּאמַר נֶעַר אָנֹכִי, כִּי עַל כָּל אֲשֶׁר אֶשְׁלַחְךָ תֵּלֵךְ'.

אנחנו אמנם עודנו בחורים צעירים, אך אנו באים אליכם בשליחות חשובה מאוד!"

סיפרנו להם על אלפי בני הנוער, ילדי העולים הדתיים, אשר מקבלים חינוך חילוני, וביניהם אף כאלה שנלקחו לקיבוצים חילוניים, ואשר בזמן קצר הצליחו להרחיק אותם מחיי תורה ומצוות; על המאמצים שאנו עושים, בהקמת בתי ספר לחינוך חרדי ביישובים ובשיכונים החדשים, ועל כך שעכשיו אנו עוסקים בהקמת בית ספר בשיכון עולים גדול בגבול רמת גן ובני ברק. הוספנו, שמרן החזון איש שלח אותנו אליהם, וגם תרם לנו עשרים לירות. מתפללים רבים אמנם הבטיחו תרומות, אולם רק מחלק מהם הצלחנו לגבות את הסכומים בהם נקבו.

העניינים ברמת עמידר התקדמו בקצב מהיר ביותר. מדי שבוע הגיעו עשרות תושבים חדשים לשיכון, ובאותו קצב התוספו מדי שבוע עשרות תלמידים לבית הספר שלנו. היה עלינו לגייס מורים ומורות נוספים. כאמור, אחדים מן המורים היו בעלי משפחות, ולא ידעתי, כמה זמן הם יוכלו להחזיק מעמד בלי משכורת. ואולם הבעיה העיקרית הייתה, חוסר מקום לקליטת התלמידים החדשים.

בשכונה הלך ונבנה באותה עת בניין רחב ידיים עבור בית ספר, שהכיל שמונה כיתות גדולות. בליבי גמלה החלטה לעשות הכל, כדי שאנחנו נהיה אלה שנקבל את הבניין.

הזמנתי את הרב אברהם דייטש, לבקר אצלנו. הוא ראה את הכיתות העלובות והצפופות שלנו. לקחתי אותו לסיור בשכונה, והראיתי לו את בניין בית הספר, שהיה כבר בשלב הגמר של הבנייה. אמרתי לו:

"הבניין הזה יהיה בקרוב שלנו!"

תגובתו הייתה שאני צעיר ובעל חלומות, ושזה בלתי אפשרי. עניתי לו:

"אני אמנם בעל חלומות, אבל החלום הזה יתגשם, בע"ה, בקרוב."

בינתיים נודע לי, שבבניינים אחדים שבנייתם נסתיימה, הושארו מספר דיננות בקומת קרקע בלי מחיצות בין החדרים, ואלה מיועדים לבתי כנסת עבור העדות השונות. במשרד המקומי של חברת עמידר אמרו לי, שהמפתחות של הדירות המיועדות לבתי כנסת, כבר נמסרו למשרד הדתות. שמחתי מאוד לשמע ידיעה זו, כי הבנתי, שנוכל להשתמש גם במבנים אלה ככיתות נוספות. תכנתי הייתה, להמשיך במאמץ לקלוט את כל הילדים מן המשפחות הדתיות בשכונה, ולמנוע מהם בכל מחיר להירשם לבית הספר החילוני של ה"הסתדרות". רבים מתושבי השיכון היו דתיים, והיה לנו יתרון גדול בכך, שרבים מהם כבר שלחו את ילדיהם לבית הספר שלנו. היה עלינו להחזיק מעמד בכל מחיר. הרישום אמור היה להתקיים בקרוב, והיה סיכוי סביר, שרוב תושבי השכונה ירשמו את ילדיהם לזרם "אגודת ישראל", ואז תהיה לנו הזכות לדרוש באופן חוקי את בניין בית הספר, שנבנה בשכונה.

נסעתי לתל אביב למשרד הדתות, לברר מתי ייפתחו בתי הכנסת, ולמי יימסרו המפתחות. נפגשתי עם הפקידים במחלקה לשירותים דתיים. נודע לי, שיש להם מחסן עם ספרי תורה, ארונות קודש, שולחנות, ספסלים, סידורי תפילה וחומשים, בהם יציידו את בתי הכנסת. המפתחות יימסרו לגבאים מעדות שונות, אשר יפנו אליהם ויביאו ייפוי כח חתום בעשר חתימות לפחות. כדי לזרז את העניינים, יעצו לי להיפגש עם מנהל המחלקה.

שר הדתות באותה התקופה היה הרב יהודה לייב מימון (פישמן), ממנהיגי תנועת ה"מזרחי", ונזהרתי שלא לגלות לפקידים אתם שוחחתי שכוונתי להשתמש בבתי הכנסת לכיתות של בית הספר של "אגודת ישראל".

כשנכנסתי לחדרו של מנהל המחלקה לשירותים דתיים, הופתעתי לטובה.

מצאתי לפני יהודי בלבוש חסידי עם זקן ופאות מסולסלות, ולפי שמו הבנתי, שהוא מנכדיו של אדמו"ר ידוע. מובן, שנתתי בו מיד אמון, וביקשתי, שיזרז את הטיפול בבתי הכנסת בשכונתנו. הוספתי, שבכוונתנו להכניס לבתי הכנסת באופן זמני כיתות לימוד של בית ספר שהקמנו בשכונה. הוא שאל אותי איזה בית ספר הוא זה, וכגודל הפתעתי מדמותו כן היה גודל אכזבתי מתגובתו. כששמע שזהו בית ספר של זרם "אגודת ישראל", קפץ ממקומו כנשוך נחש, והחל צועק, שבשום אופן לא ירשה לנו להשתמש בבתי הכנסת. הוא אף קרא לכמה פקידים, והורה להם להחתים את הגבאים שיבואו לקבל את המפתחות, על כך שאין להרשות לנו להשתמש בבתי הכנסת לכיתות לימוד.

התנהגותו של האיש נשארה חידה בעיני. לא יכולתי להבין את גילוי השנאה שלו לחינוך החרדי. יתכן, שרצה רק להוכיח את נאמנותו לתנועת ה"מזרחי", ולשמור בכך על מקום עבודתו.

בסופו של דבר, המפתחות נתקבלו, בתי הכנסת נפתחו, אנחנו היינו במקום, ולא פקידי משרד הדתות, ופתחנו כיתות בכל ארבעת בתי הכנסת.

היו לנו כבר למעלה ממאתיים וחמישים תלמידים ועשרה מורים ומורות, ואני הייתי מתרוצץ ממקום למקום אשר בו היו כיתות, כדי לפתור בעיות שונות, שנוצרו מדי פעם. בנוסף לכך, פתחנו גם גן ילדים.

בהזדמנות זו ברצוני להזכיר יהודי יקר, עולה מרומניה, בשם הרב דרמר. הוא קיבל שתי דירות, שהיו בקומת קרקע, אחת עבור משפחתו, והשניה – עבור אמו. הוא נתן לנו רשות להשתמש בדירת אמו עבור גן הילדים שפתחנו. כסאות להושיב עליהם את הילדים לא היו לנו, אולם השגנו מספר בלוקים גדולים וקרשים, הנחנו את הקרשים על גבי הבלוקים מסביב לקירות, וכך נוצרו ספסלים עבור הילדים הקטנים שבגננו.

ציפינו, שהרישום יתקיים בקרוב. הלחץ על ההורים מטעם ה"הסתדרות" הלך וגבר. בלשכת העבודה הודיעו לחלק מן ההורים, שכל עוד ילדיהם לומדים בבית הספר של "אגודת ישראל", אין להם סיכויים לקבל עבודה קבועה. בנוסף לזה הייתה לנו בעיה חמורה נוספת, שדרשה פתרון: הילדים בבית הספר של ה"הסתדרות" קיבלו ארוחת צהרים, והורים רבים של

תלמידינו התלוננו, מדוע אנחנו איננו מספקים מזון לילדים גם כן. היו אף הורים, שלא עמדו בניסיון והעבירו את ילדיהם לבית ספר ה"הסתדרות", בטענה שאין להם כסף להאכיל את ילדיהם.

ביקרתי מספר פעמים אצל הרה"ג ר' שבתי יוגל, ראש ישיבת סלונים ברמת גן. התיידדתי עם בנו הרב אברהם, והפכתי לבן בית אצלם. מר אברהם קריניצי, ראש עיריית רמת גן, אמנם לא היה אדם דתי, אולם כיבד מאד את ראש הישיבה, ועזר לו בעניינים שונים הקשורים לבניין החדש של הישיבה שהקים ברמת גן. ביקשתי מר' אברהם לברר אצל מר קריניצי מהי עמדת העירייה, והאם במקרה שרוב הילדים בשכונה ירשמו אלינו, נקבל אנו את הבניין.

בעקבות זאת קבענו פגישה עם ראש העיר. ר' אברהם צירף גם אותי לפגישה.

מר קריניצי הסביר לנו, שאין הדבר תלוי רק בו, מחלקת החינוך של העירייה נמצאת בידי המפלגה הפרוגרסיבית בניהולו של ד"ר רימלט וחבריו, אותו ד"ר רימלט, אשר הפך, כעבור מספר שנים, לחבר כנסת מפורסם. ידעתי שאנשיו מהמפלגה הפרוגרסיבית הינם שונאי דת מובהקים, ואין ספק שיעשו הכל, כדי להכשיל אותנו. בסיכום הישיבה אמר לנו מר קריניצי שהוא באופן אישי אינו מתנגד לכך שהבניין יימסר לנו, באם רוב ילדי השכונה אכן ירשמו אלינו.

כשהתחלנו לפעול להקמת בית הספר ברמת עמידר, סיפרתי לרב יעקב לנדא, רבה של בני ברק, את הקורות אותנו, והתייעצתי איתו מדי פעם על עניינים שונים. באחד הערבים סיפרתי לו, בנוכחות בתו גיטה, שאנחנו עלולים לאבד חלק מתלמידינו עקב כך שאיננו מספקים ארוחות, כפי שמקבלים בבית הספר של ה"הסתדרות", ושאין ספק, שגם ילדינו זקוקים לארוחות שכאלה. גיטה, שהייתה בעלת מרץ ומסירות נפש יוצאים מן הכלל, התערבה בשיחה, ואמרה:

"אני אפתור לכם את הבעיה".

שאלתי אותה:

"כיצד תוכלי להאכיל למעלה ממאתיים וחמישים ילדים?"
"תראו כבר", ענתה.

לא עברו יותר מיומיים, וגיטה לנדא הופיעה עם מונית מלאת קופסאות קרטון. בקופסאות היו מונחים כיכרות לחם, לחמניות, בקבוקי חלב וחבילות חמאה, גבינה, ריבה, וגם ירקות ותפוזים. גיטה הכריזה:
"לא רק היום, אלא בכל יום, עד שתמצאו פתרון אחר, אספק לכם את המצרכים!"

"מהיכן השגת את כל השפע הזה?" שאלנו בהתפעלות. הרי הייתה זו תקופת הצנע בארץ, ומצרכים חיוניים ניתנו בהקצבה באמצעות תלושי מזון עקב המחסור! גיטה סיפרה, שהיא פשוט עברה מחנות לחנות וממאפיה למאפיה, סיפרה להם על מאות ילדי העולים הרעבים, הרוצים ללמוד תורה ולא ללכת לבית הספר של ה"הסתדרות" המלא בכל טוב, וביקשה מהם, שכל אחד לפי אפשרותו יפריש ויתרום מצרכים למטרה קדושה זו.

"ב"ה, יש הענות גדולה, יותר מכפי שציפיתי!"

ארגנו מספר נשים מתושבות המקום, שתעזורנה לנו בהכנת המזון וחלוקתו לתלמידים. גיטה קיימה את הבטחתה, וסיפקה לנו מזון יום ביום במשך כל אותה תקופה שלא היה לנו מקור אחר. במספר הזדמנויות מלאתי את מקומה והלכתי אני לחנויות ולמאפיות לקבלת המצרכים. לאחר שנים רבות פגשתי יהודי, שלא הכרתיו, אשר אמר לי:

"אתה אינך זוכר אותי, אבל נהגת לבוא אלי לחנות לאסוף מצרכים, עבור ילדי בית הספר שהקמתם".

כזו הייתה רוח ההתנדבות באותם הימים.

התנאים אשר בהם עבדו אצלנו המורים היו בלתי אפשריים. בכל יום נוצרו בעיות חדשות, וחששתי, שלא נוכל לעמוד בהן. מורים אחדים היו, כאמור, בעלי משפחות, ולא היה להם ממה להתקיים. לא ידענו כמה זמן יימשך מצב זה, ופחדתי בכל יום מחדש שהם יקומו ויעזבו. היו מורים, שלמרות רצונם הטוב, נשברו, ועזבו באמצע. כל יום שעבר בשלום, היה בבחינת הישג גדול.

היו מספר מועמדים בעלי ניסיון, תושבי בני ברק, שעבדו בהוראה במקומות מרוחקים, והיו מעוניינים לעבוד אצלנו, אך המפקחים של זרם "אגודת ישראל" לא רצו לקבל על עצמם שום אחריות כלפיהם, כי מבחינה רשמית, בית הספר שלנו לא היה קיים. הפעלתי לחצים על משרד החינוך לקיים כבר את הרישום, אולם שם הפנו אותנו למחלקת החינוך של עיריית רמת גן. פנינו גם אליהם במכתב בשם התושבים. איתי הם לא רצו לדבר, שהרי באופן רשמי לא היינו קיימים.

נראה, שהלחץ שהפעלנו בכל זאת הועיל, כי סוף סוף, לאחר מספר שבועות גילינו על לוח המודעות של השכונה מודעה רשמית מטעם מחלקת החינוך של עיריית רמת גן, על תאריכי הרישום. ואולם הרישום עמד להתקיים במשך ארבעה ימים בלבד במשרדי מחלקת החינוך במרכז רמת גן – במרחק רב מן השיכון שלנו. אין לי ספק, שהייתה בזה כוונת זדון. הם לא פתחו משרד רישום בשכונתנו, בתקווה שהעולים החדשים, אשר רובם טרם שלטו בשפה העברית ובקושי יצאו מן השכונה, לא יבינו את הנאמר במודעה, או שלא יתמצאו בסידורי התחבורה, ולא יטריחו עצמם להגיע עד מרכז רמת גן כדי לחפש את מחלקת החינוך. ימי הרישום יעברו, ואז הם יעשו כרצונם.

אך דבר אחד הם לא לקחו בחשבון – את האש, שבערה בליבנו, ואת ההתלהבות לפעול להצלת ילדי השכונה מציפורניהם. הארגונים החילוניים הוותיקים, ניצלו אמנם את חולשתם של העולים, אך אנו היינו שם עבורם. נכון שהחוק הממשלתי החדש מעניק עכשיו זכות חוקית לכל ההורים, כולל העולים החדשים, לבחור את זרם החינוך הרצוי לילדיהם, אך אנו חששנו מתחבולות ואיומים שיינקטו, במטרה לשבש את הבחירה החופשית.

על כן, מיד כשנודע לנו על תאריך הרישום, כינסתי אסיפת הורים, אשר בה הסברנו את החשיבות הגדולה שיש לכך, שכל אחד ואחד ייסע למחלקת החינוך לרשום את ילדיו. מובן, שלא הסתפקנו בפעולה זו. ארגנו עשרות בחורים פעילים מפוניבז' ומישיבות אחרות, אשר קיבלו רשות מראשי הישיבה לצאת למספר ימי פעילות.

הרב אברהם וולף מסמינר בית יעקב למורות בתל אביב, שאיתו התיידדתי ואשר תמך בכל ליבו בפעולות שלנו, הסכים לשחרר כיתה שלמה של בנות

למשך שבוע ימים, על מנת לעזור לנו. חששתי מאד, שגם הורים שילדיהם כבר לומדים אצלנו, יפחדו לרשום אותם באופן רשמי אלינו, מפחד פקידי לשכת העבודה וה"הסתדרות", אשר איימו לשלול מהם את זכויותיהם. על כן שלחנו בנות לבקר בבתי התלמידים שלנו, ולהשפיע גם על האמהות.

הדפסנו עלוני הסברה בכמה שפות, בהם הודגש שחשוב לזכור להודיע לפקידי הרישום לרשום את הילדים לזרם "אגודת ישראל". הפעילים, שהלכו מבית לבית, נתקלו מדי פעם בפעילים של השמאל, שגם הם התגייסו, וניסו בכל כוחם להשפיע על התושבים. בנוסף לאיומיהם, שתושבים אשר לא ירשמו את ילדיהם לבית הספר של ה"הסתדרות", יפסידו את זכויותיהם בקופת החולים ובלשכת העבודה, הם טענו, שבבית הספר של "אגודת ישראל" אין לומדים לימודים כלליים, והילדים לא יוכלו להתקדם בחייהם. היה צורך בכישרון רב, כדי להסביר להורים המפוכחים שאין להם ממה לחשוש.

כשהחל הרישום, הבחנתי במכוניות של ה"הסתדרות", שהסיעו הורים לרמת גן ללשכת הרישום. הבנתי, שבבית ברירה נצטרך גם אנו לשכור מוניות ולהסיע את ההורים. הייתי צריך באופן דחוף מימון למטרה זו. פניתי לר' יחיאל בנדיקט, אחד מבעלי הבתים החשובים בבני ברק, אשר לבו היה פתוח לכל דבר מצווה, והוא זכור לי לטוב עד היום. קבלתי ממנו סכום כסף, ומיד שכרתי מוניות אשר הסיעו את ההורים לרמת גן ובחזרה. לכל קבוצת הורים צירפנו אחד מן הפעילים, כדי שישגיח, שהכול יתנהל כסדרו. ביקשנו מכולם לעמוד על כך, שיקבלו לידם העתק של טופס הרישום, על מנת שתהיה לנו הוכחה על הרישום. היו מספר הורים שטענו, שאינם יכולים להרשות לעצמם להפסיד יום עבודה, ונאלצנו לשלם להם עבור יום העבודה שהפסידו בבואם לרשום את ילדיהם. עשרות הפעילים שלנו עבדו במסירות נפש עד השעות המאוחרות של הלילה, וגם בנות הסמינר עברו במסירות רבה מבית לבית, כדי לשכנע את הנשים.

ביומיים הראשונים נרשמו כבר מאה וחמישים ילדים לזרם "אגודת ישראל". לפי המודעות, לשכת הרישום היתה אמורה להיות פתוחה מהשעה עשר בבוקר עד השעה אחת בצהריים, ומהשעה שתיים עד ארבע אחרי הצהריים,

וכך אכן היה ביומיים הראשונים. אך ביום השלישי השתנו הדברים. שלחנו כבד בתשע וחצי בבוקר מוניות עם למעלה מעשרים הורים, והם עמדו בתור, וחיו לפתיחת המשרד. קרוב לשעה אחת עשרה חזר אחד הפעילים והודיע לי, שהמשרד טרם נפתח, והאנשים העומדים בתור בחום הכבד מתחילים כבר להתלונן. הפעיל ניסה לברר שם מתי ייפתח המשרד ויתחיל הרישום, אך הפקידים לא רצו לענות לו. נכנסתי מיד למונית ונסעתי לרמת גן לברר ולבדוק באופן אישי מה קרה.

המראה, שקידם את פני, לא היה מלבב. ההורים עמדו בחוץ בשמש הלוהטת כבר כמעט שעתיים, ביניהם היו מספר נשים עם תינוקות. פקידי מחלקת החינוך נכנסו, כנראה, להלם, מן המספר הגדול של התלמידים שנרשמו לזרם "אגודת ישראל" ביומיים הראשונים, ורצו לחבל בהמשך הרישום. הזמן שהוקצב לרישום, היה רק עד לעוד יומיים, וכל יום וכל שעה היו חשובים. ביקשתי מן ההורים להמתין עוד עשר דקות נוספות, ואם המשרד לא ייפתח, הם יוחזרו הביתה. ביקשתי מנהג המונית להמתין.

נכנסתי למשרד מחלקת החינוך, הצגתי את עצמי כמנהל בית הספר של "אגודת ישראל" ברמת עמידר, וביקשתי לדבר עם מנהל המחלקה, ד"ר רימלט. אחת המזכירות נכנסה לחדרו, אך חזרה והודיעה לי, שד"ר רימלט טוען שברמת עמידר לא קיים בית ספר של אגודת ישראל, ולא מנהל בית ספר. הוא עסוק כרגע, ואינו יכול לקבל אותי. (ד"ר רימלט לא היה זר לי. נפגשתי איתו כבר בעבר, וגם אז הוא אמר, שהוא אינו מכיר בנו, ואינו מוכן למסור לי שום אינפורמציה). היחס המתעלם הזה פגע בי מאוד, והחלטתי, שאם לא אהיה עכשיו תקיף, הוא יעשה כרצונו, וכל העבודה שהשקענו תרד לטמיון.

נכנסתי לחדרו ללא רשות, והשארתי מאחורי את הדלת פתוחה. ניגשתי אליו, ואמרתי:

"ד"ר רימלט, שמעתי ממזכירתך את טענתך, שבית ספר של 'אגודת ישראל' ברמת עמידר אינו קיים, ושאתה אינך מכיר אותי. על כן באתי להציג את עצמי, אני מנהל בית הספר 'אגודת ישראל' ברמת עמידר, וברצוני לשאול אותך, באיזו רשות אתה עובר על החוק, וסוגר את משרד הרישום בשעות שאתה בעצמך קבעת?"

הוא ענה בתקיפות ובקול רם:

"אין לי מה לדבר איתך, ואבקשך לעזוב את החדר שלי!"
אוצר החכמה
אוצר החכמה

נוכח התשובה שקיבלתי, הרמתי גם אני את קולי, וממש צעקתי:

"האם אין לך רחמנות על האנשים והנשים עם התינוקות, שממתינים בשמש כבר למעלה משעתיים?! עליך לפתוח מיד את הרישום, כפי שהחוק מחייב אותך, ואל תנסה להתחמק ממני!"
אוצר החכמה

בשמעם את הצעקות, נכנסו אל החדר מספר מזכירות ופקידים. ד"ר רימלט התעודד, כנראה, מן התגבורת, שקיבל, והחל צועק:

"הסתלק מיד מן המשרד שלי, אחרת אזמין את המשטרה!"

חשבתי בליבי:

'הוא עובר על החוק, ועוד מתיימר לקרוא למשטרה!'

ברגע הזה עשיתי מעשה, אשר מי שמכיר אותי יודע, שהוא עומד בניגוד מוחלט לטבע שלי. נגשתי לשולחן הכתיבה המפואר והכבד, שעל ידו ישב ד"ר רימלט, הרמתי בכל כוחי את צדו של השולחן, שפנה אלי, גבוה כפי שרק יכולתי, והפלטיו בחזרה. כל החפצים שהיו על השולחן, התגלגלו לכיוונו של ד"ר רימלט, כולל קסת הדיו, אשר נשפך וניתז לכל הצדדים, ולכלך את חולצתו.

"עכשיו יש לך סיבה לקרוא למשטרה! אני הפכתי לך את השולחן, אבל אתה עברת על החוק!" קראתי, ויצאתי מן המשרד.

השעה הייתה כבר שתים עשרה בצהרים. שלחתי את האנשים שהמתינו, הביתה, וביקשתי משני פעילים, שיישארו במקום ויודיעו לי מיד כשמשרד הרישום ייפתח. מצאתי טלפון ציבורי, וטלפנתי לרב דייטש. סיפרתי לו את כל אשר קרה, ואמרתי לו:

"חוק החינוך החדש, שהחזיר את השרים הדתיים לממשלה, עומד עכשיו במבחן! יש להכריח את ד"ר רימלט להמשיך ברישום, אחרת אנו עלולים להפסיד את כל מה שהשקענו עד עכשיו!"

הוא ביקש, שאצלצל אליו שוב לאחר חצי שעה, ובינתיים הוא יתקשר למנהל משרד החינוך בירושלים. כשטלפנתי שוב מסר לי הרב דייטש, שאנשי משרד החינוך התקשרו לד"ר רימלט, והוא טען שהסיבה לכך שהוא לא פתח את הרישום בשעות הבוקר, הייתה משום ששתי פקידות חלו, ולא הגיעו לעבודה. אבל בינתיים נמצא פתרון, כך אמר, ובשעה שתים יפתח המשרד להמשך הרישום. הרב דייטש דיבר גם הוא עם ד"ר רימלט. הלה התלונן עלי ואמר, שהוא מזועזע מן התנהגות הבלתי תרבותית שלי, ושהתנהגות שכזו אינה מתאימה לאדם, המתיימר להיות מנהל בית ספר.

ביקשתי מהרב דייטש, ממשי התחננתי בפניו, שיבוא ויהיה נוכח כשייפתח הרישום. שהרי לפי החוק, הייתה רשות לנציג רשמי של כל זרם להיות נוכח בשעת הרישום. הרב דייטש אכן הגיע, והיה נוכח באותו יום בתהליך הרישום. הוא גם שלח מפקחים אחרים להיות נוכחים בימי הרישום הנוספים.

אנו, כמובן, המשכנו במשנה מרץ במאמצים להביא לסיום מוצלח של פעולת הרישום. אך היו עוד מספר תקלות קטנות: אצל מספר אנשים גילינו, שבהעתק הטופס שקיבלו, היה רשום "זרם ההסתדרות", בזמן שהם טענו, שביקשו במפורש את זרם "אגודת ישראל". שלחנו אותם בחזרה למשרד הרישום. מספר אנשים לא קיבלו העתקים, וחששנו מזיופים, לכן ביקשנו גם מהם, לחזור ולבקש את ההעתקים.

בסופו של דבר נרשמו אלינו למעלה משלוש מאות תלמידים! לזרם ה"הסתדרות" נרשמו כמאה וחמישים, לזרם ה"מזרחי", שגם התחילו לפעול בימים האחרונים, נרשמו שלושים תלמידים, ומספר דומה – לזרם ה"כללי". עבודתם המסורה של צוות המורים והפעילים ותלמידות סמינר "בית יעקב" הניבה, ב"ה, את הפירות שציפינו להם, והרוב המכריע של ילדי השיכון נרשמו אלינו.

נוכח תוצאות הרישום הגשנו בקשה רשמית לעיריית רמת גן לקבל לרשותנו את בניין בית הספר. המפקח הראשי של זרם "אגודת ישראל", הרב ד"ר דייטש, פנה בעניין זה גם למשרד החינוך. ביקשתי מראש ישיבת סלונים ברמת גן, הרב שבת יוגל, שהיה כאמור בידידות עם ראש עיריית רמת גן,

1234567

1234567

בנות בית יעקב בבית ספר החדש ברמת עמידר

1234567 ח"ח

אוצר החכמה

אוצר החכמה

שיעזור לנו. עברו שבועיים, ולא הייתה שום התקדמות. חששתי מאד ממזימות נגדנו. ארגנתי אסיפת מורים בהשתתפות מספר הורים בעלי השפעה, והחלטנו פה אחד, שאין לנו ברירה, ועלינו לקחת את העניינים בידיים, ולהיכנס לבניין גם בלי קבלת רשות.

עוד באותו ערב הזמנתי מבני ברק מומחה למנעולים, שהתאים לנו מפתחות לכל הכיתות. למזלנו, הבניין היה מחובר כבר לחשמל ולמים. הבעיה העיקרית הייתה, שלא היו לנו ספסלים ושולחנות, כדי לרהט בהם שמונה כיתות, וגם לא כסף לרכוש את הריהוט הדרוש.

באו לעזרתנו הפעילים המסורים, האחים יוסף ומרדכי קאופמן, עם רעיון מקורי. הם שכרו משאית גדולה, הגיעו לבית המדרש של חסידי גור ברחוב הקישון בתל אביב, ושאלו מן החסידים מספר ספסלים. הם המשיכו כך בבתי כנסת נוספים בתל אביב, וברוב המקומות הצליחו להשיג כמה ספסלים או שולחנות. ר' יוסף קאופמן, שהיה בעל נגריה, הוסיף מספר ספסלים שייצר באופן דחוף עבורנו. משסיימו את מלאכתם בתל אביב, נסעו עם המשאית לבני ברק. הצטרפתי גם אני אליהם, ועברנו מבית כנסת לבית כנסת. עד שכשהגענו בשעות הערב לקצה השני של בני ברק, הייתה